

Franc Terseglav:

Telo in duša v luči krščanstva.

Večkrat se debatira, kaj je Orel bolj: ali izobraževalna ali telovadna organizacija? Navadno se odgovor glasi, da izobraževalna. To pa ni prav, kakor ni prav, če bi kdo trdil, da je bolj telovadnega značaja nego duševno-vzgojnega.

Mi vidimo v tem pogledu dve skrajnosti, ki jih bomo najlažje razumeli, če si predočimo na eni strani starega poganškega Rimljana, na drugi pa pristaša Montanove sekte, katera se je bila tekom 2. stoletja po Kristusu, ko je bilo poganstvo še veliko močnejše od krščanstva, ločila od cerkve. Stari poganski patricij je negoval in mazilil svoje telo, stremel z vsemi silami za tem, da svojo zunanost olepša in do viška izpolni telesno moč in lepoto, ter je telovadbo posvetil izključno temu svojemu smotru. Moškemu je bil vzor božanstveno lepi Apolon, ženski iz morske pene rojena Afrodita. Montanisti pa so bili skrajni odpor proti temu pojmovanju telesnosti; oni so se od krščanske občine ločili, ker so menili, da je cerkev napram telesu premalo stroga. Terjali so veliko strožje poste, nalagali kristjanom kot dolžnost, da grešno meso do skrajnosti mrtvičijo in zahtevali, da morajo device obvezno nositi v cerkvi pajčolan, da zakrijejo pohujšljivo lepoto svojega obličja. O telovadbi tukaj seveda ni bilo niti govora. Ker pa vsaka skrajnost gre do poslednje skrajnosti, so se za njimi pojavile druge sekte, ki so šle še delj, dokler niso učili, da te-

lesnost sploh ni od Boga, da je telesna snov od hudobnega duha ustvarjena, da je ženitev greh in da mora pravi kristjan svoje telo naravnost izkazati. Zato so vsi ti krivoverci fanatično mržili umetnost, rekoč, da v snovnih likih ne more biti duha božjega. Telesna lepota jim ni bila kakor Rimljanom posnetek popolnosti Apolonove, niti kakor kristjanom dar božji, nego od hudiča.

Kaj je bila posledica teh zmotnih nauk? „Naturam expellas furca, tamen usque recedet“, so dejali že poganski modrijani. Mi bi rekli: Naravo je mogoče in treba očistiti, jo oplemenititi ter razvijati napram visokim npravstvenim smotrom, kroteč jo v pravih mejah in s pravimi sredstvi; kdor je pa ne zna na razumen način obvladati in jo hoče docela uničiti, tega mogočna narava ugonobi samega. Zato posledica prej omenjenih krivoverskih naukov nikakor ni bila ta, da bi se bili ti ljudje npravstveno nad ostale kristjane povišali, ampak narobe, prav kmalu so padli veliko nižje pod one, ki so jih kot „lahkomišljeneže“ prezirali. Grmeč proti ženitvi so na skrivnem počenjali najbolj protinarravne grdobije, rekoč, da človeka, ki se je duševno že čisto združil z Bogom, ne more več ničesar omadeževati, kar telo zadeva, ker je ono, kakor da bi ga nič več ne bilo! Ali pa, če so ostali čisti, se jih je lotil tak napuh, da so vse dobro le sebi pripisovali, kakor nam to tako krepko slika fran-

čoski pisatelj Flaubert v „Izkušnjah Sv. Antona tebajskega“. Isti pojav vidimo v vseh vekih krščanske zgodovine. V 17. ter 18. stoletju, ko je cvetel strogi pietizem in janzenizem, ta ljuti sovražnik vsega telesnega, je bila ženska moda najbolj pohujšljiva in javne nravi najbolj razbrzdane in sicer ne toliko kot povod k janzenizmu, ampak po znatnem delu kot posledica ali kot v čudni zvezi sporeden pojav tega nemogočega, naravo nasiljujočega in se končno proti njej indiferentno obnašajočega nauka, ki je zbiral okoli sebe največ npravstveno iz ravnovesja padle, obobile in čutno-nenormalne ženske (madame Guyon). In kakor iz zgodovine vemo, ta resnični ali svetohlinski janzenistovski fanatizem tudi pozneje nravi ni izboljšal, temuč poslabšal, dokler ga cerkev ni iztrebila.

O čem se je torej motil fini, elegantni, lepoti telesa klanjajoči se Rimljan in v čem so se motili mrki, telesnosti sovražni in naravo mrzeči kristjanski krivoverci?

Kdor pridno bere Tomaža Kempčana „Hojo za Kristusom“, bo to takoj videl. Vse, kar je od Boga ustvarjeno, je dobro. Tudi telesna lepota je dobra, kakor je dobra lepota duševna. Tudi moč in sila je dobra. Tudi naši naravni čuti, naši nagoni, naša strastna prizadevanja, naša ognjevitost, vse to je na sebi dobro. Vse je dobro, ker je po sebi namenjeno, da služi vrhovnemu Dobru, Bogu. Vse je njegov dar, odsev njegove popolnosti, izliv njegove dobrote in posnetek njegove lepote. Poganski Rimljan je to dobro slutil. V tem njegova zmota ni bila. Ni bil greh, da je svoje telo lepšal niti da ga je po pameti mazilil in telovadil ter pridno posečal kopaljšče. Ni bil greh, da je rimska devojka svojo glavo venčala s cvetjem, se lepo oblačila in svoje telo negovala. Greh je bil, kadar je vse to postavila v službo zlu mesto dobremu, kadar je volja odvrčala naravne dobrine od najvišjega Dobrega k zlemu. Lepota v službi božji je nekaj vzvišenega, v službi zla pa njen največji pomagač. Tudi ne sme biti nobena ustvarjena stvar namen sama sebi. Ustvarjena lepota, ki edinole sebe za svoj in za najvišji namen smatra, odvrča od Boga, ki je najlepša lepota. Moč in sila, ki le sebe za višek vsega smatra, se v sirovost izprevrča in narode uči druge prezirati, podjarmljevaty ter zaslužjevaty, kakor takó uči filozof nemškega imperializma Nietzsche. Strastna vnema, da osvobodi grob Gospodov, je plemenitila Gottfrieda bouillonskega, in Mojzesova jeza, ko je videl svoj narod plesati okoli zlatega teleta, je bila sveta;

svet je srd zaslužjenega Slovenca, ko vidi fašista, kako gazi naravne pravice našega rodu in če zagrabi za meč v svrhu obrambe največjih npravstvenih dobrin naroda, svobode, pravice samoodločbe, nezavisnosti, stori dobro delo; grda pa je strast, s katero se je vrgel moderni verižnik na krivično pridobivanje milijonov na račun siromakov, divja mesena slá, s katero svoje telo in dušo razpaljajo moderni zapravljaljvci in zapravljaljvke pod lažigeslom „uglabljanja v tajnosti lepote“, grda je prazna ničemrnost, dobra pa je skrb za lepoto in zdravje, kakor jo je gojila v pametni meri sv. Elizabeta tirinška, da se dopade svojemu možu in ga priklene na čednostno domače življenje. Poganski mladenič in mladenka pa, kakor sta se v slepoti od prave vere nerazsvetljenega srca lišpala, da zapeljujeta nedolžnost ter se pripravljaja za nezmerno uživanje, sta zaslužnjila svojo lepoto grehu.

Kaj pa krivoverski postilec, samotar, bičevalec? On ni vedel, kar je pozneje tako lepo izrazil jasni in trezni um Sv. Tomaža Akvinčana, da telo in duša neločljivo spadata skupaj, da telo ni ječa duše, kakor je učil pogan Platon, ampak „posoda Tvojega imena“, dušín pomočnik in prijatelj, da je duša usovršiteljica telesa, telo zvesti njen dom, ki ga je nevarno uničiti in vsega krasú oropati, da duši v njem postane pušto in prazno, in da potem, mesto da išče Boga, navadno zablodi v še hujše pregrehe. Ti „bogoiskatelji“ so po večjem delu padli v še strašnejše zmote in so mesto častilcev božje dobrote in lepote postali služitelji peklenške grdobe. Že osemsto let pred Kristusom je to na svoj način spoznal indski modrec Buddha, ki je ostro grajal one laži-spokornike, ki so učili, da samo v skrajnem mrtvičenju telesnosti je zveličanje, ter je opozarjal, da je to le eno izmed sredstev k cilju za samoizpopolnjevanje, ni pa niti namen v sebi niti edino sredstvo niti za vse enako primerno in sploh ne sme presežati gotove pametne meje; tudi je spoznal, da take izredno samomučenje vodi do cilja le tam, kjer je herojska ljubezen, kakor tudi Apostol pravi, da tam, kjer ni ljubezni, je najbolj veliko delo ničevó in brez vsake koristi. Brez te ljubezni zaradi Boga in do Boga je najstrožja taka mučenska vaja naravnost duši škodljiva, ker rodi peklenški napuh, meneči, da je dosegel po samem sebi višek popolnosti, vse druge zato prezira in pozabi na brezmejno daljo, ki najdovršenejšega človeka še loči od popolnosti božje. Pravi spokornik, ki jih šteje katoliška cerkev toliko, pa nikogar ne prezira, se s se-

boj ne ponaša pred dugimi niti sam pred seboj in ne terja od drugih tistih junaških činov samomrtvičenja, katera niso za vsakega sigurna pot k njegovim močem in naravi primerni popolnosti. Sam Izveličar nam je dal sijajen zgled za to. Kakor naš nebeški mojster pa tudi vsi veliki spokorniki in spokornice naše cerkve niso učili mrziti bogovstvarjenega sveta, proklinjati narave, darov božjih pripisovati knezu teme, ampak so nas navajali k temu, da jih rabimo prav; niso vsem nalagali bremen, ki jih morejo le za to izvoljene duše nositi, niso si pa tudi nobene prednosti pripisovali zaradi takih izrednih del, ampak mi jim to prednost priznavamo zaradi izredne ljubezni do Boga, iz katere so ta dela izvirala kot zanje primerno sredstvo, da po njegovi volji prej in sigurneje Boga, večno ljubezen, dosežejo. Tebi pa je Bog mogoče odkazal drugo pot, ki je zate sigurnejša, tvojim močem primernejša, tvoji naravi prikladnejša. In tako, vadeč svoje telo, učeč se gibkih in lepih kretenj ter

očesu ljubih nastopov, razigrajoč s temi svojo dušo, da je vedra in vesela, po svojih zmožnostih in na svoj način tudi Bogu služiš, če je v tebi do njega ljubezen. Če se v veselji družbi oko radujo narave, uho posluša muziko, ki je najduhovnejša izmed vseh umetnosti, srce gorkeje bije prijateljskih čustev in jezik tiho hvali stvarnika, da je ustvaril toliko lepih in dobrih ljudi, — tudi to je služba božja, če je v tebi do njega ljubezen. Spomni se na sv. Frančiška v pogovoru s sveto Klaro ali na njegovo prošnjo, naj mu ob smrti zapoje in zaigrajo ali kako se je radoval, ko mu je plemenita gospa poslala v dar jagenjce. Spomni se pa obenem na strašni konec mrkega Savonarole. In na gnojnih ranah, ki jih je iz prekipevajoče samožrtvovalnosti poljubljala sveta Roza limanska, so izcvetale prelepe rože, zakaj rana je vendarle grda, roža pa je vedno lepa! In lep, neskončno lep je svet in sveta njegova lepota, če stoji v službi Večno Lepega, če se od dobrega ne loči. (Konec prihodnjic).

○○○○○○○○

Fran Bonač:

Nabornikom na pot.

(Tudi za druge branja vredno).

Svoje domače telovadnice in dušovežbnice boste prav kmalu zamenjali z ono telovadnico, ki se imenuje vojašnica oziroma vežbališče in nad Vašimi glavami ne bodo za razmeroma prav malo časa več vihrali prapori, kjer se lesketa napis: „Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci“, marveč ponosne zastave s pomembnimi besedami: „Verom u Boga za kralja i otačastvo“ in z razprostrtim dvoglavim, belim orlom v sredi. Kakor ptice selivke boste za nekaj časa odpluli od nas s častno nalogo, da čuvate red in disciplino vsepovsod, kjer tečejo naše reke jugoslovanske, da stojite s puško na braniku naših svetinj in da urite oko, roko, prsa, dušo in srce proti morebitnim napadom na to, kar so tisoči ustvarili s svojim najplemenitejšim sokom: krvjo in znojem; o čemer so tisoči sanjali kakor o bajnem kralju Matjažu. Dasi se zavedamo, da še ni pri tem vse dovršeno, vendar zavedajte se, fantje, da boste s svojim vstopom v narodno armado tudi vi doprinesli nemali prispevek na skupni žrtvenik in s kamenčki svojega trdega vojaškega trdega poklica, zatajevanja in močnatosti pomagali graditi ponosno stavbo one Jugoslavije, kakršno bi rad imel vsak zaveden krščanski človek od Triglava do črnih alpskih pečin.

Vojaški stan je bil, je in bo, dokler bo človek stal na tej raskavi grudi, kjer tako bohotno poganja plevel in osat izvirnega greha, kjer hrume valovi in divjajo veletoki strasti, med katerimi je najhujši pač: pohlep in sladostrastje, ki sta izzvala že nešteto vojska, solz, krvi in prokletstva. Način vojskovanja se je tekom stoletij temeljito spremenil: od ognjenega meča angela stražarja pred vhomom v zemski raj pa do moderne ročne granate, od lesenega ali kamenitega kija prvega ubijalca Kajna pa do strahovitega možnarja, s katerim so Nemci sekali že po Parizu, od bojnega voza egiptovskega faraona pa do modernih tankov, strupenih plinov, nevidnih zrakov, ki bruhajo zares razdejanja, kakor so prerokovana v skrivnem razodetju. Kolika izpremema, kolik napredek, da bi skoraj vzkliknil: človeštvo je Boga degradiralo in za prvega vojvodo postavilo satana. In vendar, dočim se je bojno orožje izpremenilo, je človek ostal isti, s strašnimi posledicami izvirnega greha na sebi in koliko truda mu je treba, da zatre v sebi ali vsaj skuša zatreti svoje napake in hudobije. Kolikorbolj človek napreduje, tolikorbolj strašen sebi in drugim postaja, zlasti ako mu mu ne blaži duše in ne raznežuje srca nauk Kristusov.

Vemo dobro, kako vam je pri srcu, ko jemljete slovo, ampak treba je, da do-
prinesete to žrtev, ko mora tudi naša država,
hočeš nočeš moraš, imeti svojo dobro iz-
vežbano armado in zato vsako leto kliče
pod zastave izbrani cvet svojih sinov.

Da vam pa ta resni korak, ki je za marsi-
koga prvi v širni svet, ne bo tako grenak, zato
vitezi moji, mladinarji Gospodovi, pristopite
pred odhodom k oni zlati žitnici, kjer se
hrani kruh življenja in moči. Napijete se
iz tega vrelca, kakor Izraelci v puščavi,
da zmorete težko pot in ne opešate na
razbeljenem pesku, sredi vroče sople,
ki puhti vam nasproti. Vedi si Bog, kdaj
boste imeli spet priliko prejeti sv. zakra-
mente. Zato pred odhodom k mizi Go-
spodovi! Tako oboroženi pogumno naprej,
kamorkoli vas kliče višji ukaz, s potola-
ženim srcem, jasno zroč v neznano bodo-
čnost in posnemajoč ono malo četico Gedeonovo,
ki se nič ne zmeni za svoje skromne moči,
ampak trdno zaupa v Gospoda vojnih trum.

Vaš odhod naj bo trezen, dostojen, samozavesten. Delajte na to, da izginejo iz Slovenije oni nad vse gnusni prizori,
ko mladi fantje gredo v vojake besneč kot
turški derviši, prenapojeni s pokvarjenim
smrdečim alkoholom in v grdih kletvinah
išoč duška svojemu notranjemu razpolo-
ženju. Če vas je več skupaj, korakajte strumno
v strnjenih vrstah, okičnani s cvetovi naših
planin in poljan, prepevajoč — pa ne tuleč
in rjoveč naše narodne pesmi. Ranjeni vojak,
ki v svoji besnosti strga s sebe svoje ob-
veze, si s tem početjem svojih ran prav
nič ne lajša, ampak jih le še bolj podžiga
in neti; tako tudi nabornik, ki v alkoholu
poltenosti, surovosti in kletvinah išče
odtoka svojim občutkom ob slovesu, jih
prav nič ne odstrani, ampak le še bolj
poostruje. Zato pamet in treznost!

Tvoj skromni kovčeg z dobro ključav-
nico in ročajem naj bo napolnjen samo
z rečmi, ki jih nujno rabiš v novem poklicu.
Naloži si dvojnega perila, vzemi s seboj
rokavice, ovojke, brisačo, šivanko, nit in
gumbe, ščetke za čevlje in obleko, mazilo,
milo za pranje, močne trakove za čevlje,
nož in vilice, žlico, britev, dopisnico, pisma,
znamke, svinčnike, držalo in peresa, biljež-
nico, zobni prah ali pasto, morda tudi ne-
kaj kinina proti morebitni malariji, uro na
močni verižici ali jermenu, male škarje, ko-
ledarček, molitvenik, rožni venec, srbski
abecednik, morda tudi priročno slovnico
za učenje nemškega ali italijanskega jezika,
pas, več metrov vrvica, močno vrečo za
jedila oziroma civilno obleko, zemljevid Ju-

goslavije in Evrope, vozni red in par knji-
žic globoke vsebine: Hoja za Kristusom,
Zlata knjiga, Orlovstvo, Gregorčičeve pesmi.
Duševni kovčeg Tvoj pa ti bodi materin
blagoslov in zakladnica onih idej, ki si se
jih navzel v društvu. Denarja ne troši po
nepotrebem, kako krvavo ga boš rabil v
v svoji garniziji.

Ko prideš k četi najpreje poižveduj, je
li tam katoliški duhovnik, posebno
vojni kurat. Za orientacijo bodi omenjeno,
da se v izvenkatoliških krajih na-
hajajo naši vojni kurati v nastopnih garni-
zijah: Beograd, Valjevo, Zaječar, Kragujevac,
Niš, Bitolj, Mitrovica (srbska), Cetinje, Ba-
njaluka, Stip, Skoplje, Mostar, Sarajevo.
Iz garnizij obiskujejo po svojem okrožju
raztresene oddelke. Večini oddelkov preskrbe
mesečno sv. mašo in letno sv. spoved. Med
kurati je tudi več Slovencev. Če prideš ž
njim skupaj, odpri mu svoje srce in se mu
zaupaj. Velika zaslomba ti bo in tvoj naj-
boljši prijatelj in svetovalec. Ponekod ne
boš nikoli videl katoliškega duhovnika ali
zelo poredkoma, tudi kat. službe božje boš
pogrešal. Toda ne kloni zato duhom. Spom-
injam se tudi, da naši fantje in možje v
Judenburgu niso imeli slovenskega duhov-
nika in da so se jim celo od strani domače
nemške duhovščine delale velike zapreke,
ko so sami od sebe hodili v cerkev, ondi
molili rožni venec, litanije, imeli sami
šmarnice, naročevali na lastne stroške po-
dobe, cvetje i. t. d. Pa vendar so vztrajali
ti junaki. Taki bodite tudi vi. Zlasti če vas
bo več skupaj sorodnih si misli. Ob prihodu
imej odprto oko in blagor tebi, ako vas bo
več skupaj istih misli in istega srca. Mar-
sikaj boste lahko izpejčali, ne da bi se vam
drugi posmehovali. Če si sam pri četi,
ne izdajaj se brez potrebe, toda v svojem
notranjem prepričanju ne odnehaj niti za las.

Discipline, točnosti in reda si
že itak navajen, pri vojakah je to prva,
najpotrebnejša zapoved. Ta jarem
ti ne bo prav nič grenak, le še bolj te bo
izpopolnil in brzdal tvoje strasti. Mlada kri
rabi nujno dela, trdnega, napornega dela,
da ostane sveža, prožna, gibčna. Ne brani
se ga, in delo te bo rešilo.

Pripravljen bodi na celo ploho psovk
in umazanih kletvin, toda glej, da ne
utoneš v tem blatu, ki je pač rakrana na
telesu naših južnih plemen. Spominjaj se
srčnega slovenskega fanta, ki je besnečim
sramotilcem Matere Božje zaklical neustra-
šeno: „Ti si porco, ti zaslužiš, da te zapro-
za 24 ur v svinjak, da ondi premišljuješ
svojo neutesanost, nrvnost in ogabno ve-
denje.“

Napram tovarišem Srbom in nekatoličanom bodi cel kavalir. Spomni se, koliko je ta rod pretrpel v neprestanih vojnah proti polmesecu; spomni se, da se ni mogel vsled tega tudi tako kulturno razvijati kakor drugi, ko ga je stoletja in stoletja tlačila kruta roka Turčina in boš marsikaj znal plemenito odpustiti.

V prostem času ali ko čakaš na stražo i. t. d., vzemi v roke srbski abecednik, uči se nemščine, italijanščine. Med vojno sem jaz imel navado, da sem delil raznim ranjencem vseh mogočih narodnosti, ki so že nekoliko okrevali, abecednike in tablice, da so se urili v branju in pisanju. Mnogo se jih je res šele takrat naučilo pisati in čitati. Kako hvaležni so mi bili. S tem sem ubil dve muhi na mah: eno strupeno brezdelje, ki je pravir vseh hudobij pri vojakih in nepismenost. Nekoč je prišel k meni star nadpedesetleten Bošnjak pravoslavne vere in me je naprosil za „početnico“, kakor je videl, da so jo imeli drugi. Dal sem mu abecednik pod pogojem, naj se odvadi psovanja. Čez nekoliko mesecev je prišel, se že z okorno roko znal podpisati in pomolil mi je tudi čop las. Začudil sem se. On pa mi mirno reče: „Gospod, težko je bilo, toda, kadarkoli ni šlo v trdo butico in sem zaklel, sem si izpulil las in tako delal, dokler nisem zmagal. Evo ti dokaz, da nisem lagal“. Las ti ni treba puliti prijatelj, toda posnemaj vztrajnost tega starega moža.

Ali naj ti zapojem še žalostno pesem o Samsonu in Dalili? Saj jo poznaš. Koliko mladih fantov preklinja oni kratki trenutek, ko so podlegli za hip sladostrastja, ko so v blato poteptali svojo možko čast, ko so uskrnili svoje vitežko razmerje do ženske, ko so v njej ponižali svojo lastno sestro in mater, ko so omadeževali svojo lastno družino s tem, da so se ponižali pod žival. Ta zavest, globoko ponižujoča in pekoča zavest žge huje kot grozne, usodopolne posledice, ki jih morda prinese v obliki neozdravljive bolezni v domačo hišo — prva smrdeča gniloba v dosedaj dušno in telesno zdravi in nedotaknjeni družini. Tu boš pač moral zbrati vse svoje moči. zateči se k Njej, ki je lepa in nedolžna kakor sneg naših planin, čista in neomadeževana kakor srebrni val, ki pride iz triglavskega osrčja in močna ter neustrašena kakor Zlatorog, ki čuva zaklade naših strmin. „Premagati sami sebe je mnogo težje in hujše nego izvojevati zmage na bojnem polju“, so dejali zmagoviti vojskovodje. Tu mora vmes poseči težja roka, sicer se zgrudiš kakor telesno sicer najjačji mož vseh vekov, Samson, duševno pa ne-

izmerno večji slabič nego marsikako slabotno, bolešno dekle, ki pa je znalo energično čuvati zaklad čistosti.

Mimogrede naj tu omenim, da se je med vojaštvom razpasla grda navada, da se mladi fantje puste od starejših na raznih delih telesa tetovirati, to se pravi, da jim utisnejo pod kožo razne črke, slike, znake i. t. d., žal le prevečkrat celo pri-skutne nage figure. Takih okraskov pa prav nič ne rabi naše telo, ki je živi tempelj sv. Duha, predična monštranca božja in dragocena vaza neumrljive duše. Zato ne ponižuj svojega telesa in ne jemlji mu prirodne lepote!

Do opojnih pijač boš težko prišel pri vojakih v sedanjih razmerah; prav radi ti sicer privoščimo kozarec poštenega vina, toda pomni, da je vprav živinsko pijanje naš največji narodni greh ter prvi in glavni vir vsega našega gorja in one strašne surovosti, katere bi se sramovali celo mnogi divjaki v središču Afrike in ki izcedi iz nas zadnje kapljice krščanskega duha in plemenitosti, tudi v ljudeh, ki se drugače oponašajo, da so verni kristjani.

V kaj pripravni knjigi: „Šta treba, kao vojniki da znam“, ki jo prav lahko s seboj vzameš, stoji med drugim, da so vojničke vrline tudi poslušnost, pobožnost in da je „pobožan, koji poštuje Boga i svoju vjeru, koji se u najtežim trenucima, u najopasnijim prilikama oslanja na Boga i njega zove u pomoć; kada se vojniki sjeti na Boga i pomoli mu se, nikada ne će učiniti zlo djelo. On će uvijek lakše snositi sve teškoće i napore“. Na te točke vojaškega službovnika se lahko sklicuješ, če bi vendarle moral preveč pretrpeti zavoljo svojega verskega prepričanja od slabih tovarišev ali pa celo od kakšnih le preveč verskobožno razpoloženih višjih. Mirno reci pri raportu, da psovanje verskih svetinj in sramotenje vere gotovo ne koristi vojaški disciplini. Pomni pa, da se ne boš za vsako malenkost pritoževal in se obnašal kakor kakšna nevšečna, moderno razvájena punčara, ki se takoj cmeri, šobo napenja in se repenči in jezi kakor kak purman. Pred jedjo skupno molite Oče naš, po jedi Slava Ocu i. t. d. To je zaukazano in takrat se spomni za hip svojega Boga, domače cerkve in vseh dobrih ljudi doma, ki za te molijo, da ostaneš zvest svojim načelom. Na tvoje uho bo neprestano donelo: Napred marš, drži korak i. t. d. Na vežbališču se boš seznanil s dvojnvrstnim načinom korakanja. Nebeški poveljnik pa jih ima kar 10 vrst. Božji zapovedi so maršruta naše duše. Večkrat bo starejši vele-

val: marš, marš ali spusti se v tek! Podobno se spusti v tek pred močvaro in močvirnicami; (egiptovski Jožef pri Putifarju). Ob gotovih prilikah boš začul: Kape skinil! K molitvi! Vojak, ki neustrašeno moli, to je prelepa slika ne samo za oko, marveč naravnost potreba za državo, za domovino. Na straži samotni občuduj zvezde nad seboj, temno gorovje, sivo skalovje, gosto šumo, neskončno morje in utopi se v božje veličanstvo. Narava je čudovit pridigar! Spomni se večkrat na kremenite vojaške značaje iz svetega pisma: na stotnika pod križem, ki neustrašeno raportira v svet: „Jezus, Sin božji!“ Na stotnika, ki Jezusu ponižno veli: „Mojster moj, nisem vreden, da greš pod moj krov i. t. d.“ ter na drugo. Pred tvojim duhom naj se šestokrat poraja rimski stotnik sv. Sebastijan, ki je rajši podlegel puščicam divjih strelcev, kakor da bi dušo njegovo premogle pušice paganske nevere, sramotne nečistote in divjih velikomestnih orgij. Tri črke še vedno stoje ponekod vklesane v stare rimske obcestne kamne: P. P. C. To je: Pro patria consumor! Ko so rimske legije korakale po svojih osvojevalnih pohodih in je solnce žgalo, žeja mučila, neštete vojaške nadloge jih pritiskale, tedaj so legionarji zrlji na te črke in govorili: za domovino se ves žrtvujem, ves izgorevam. Tako govori sam sebi tudi ti: za svoja načela se žrtvujem, za nje ves gorim in ne odneham, naj pride karkoli! — Z bistrim očesom opazuj kraje, šege, običaje, ljudstvo, poljsko orodje itd. Pridno bilježi vse v svoj notes, marsikaj ti bo pozneje v korist, ko boš dozorel v resnega moža. Pridno dopisuj z domom, s svojimi brati v odseku, katere mu boš takoj po prihodu v garnizijo javil svoje bivališče. Bodi naročen na tisti list, ki si ga najrajši imel, še naprej. Kakor nekoč mlademu Tobiji, naj tudi tebi dobri Bog nakloni mnogo dobrih tovarišev, s katerimi boste dvignili močan ščit in čvrst jez proti vsem protivnikom Boga, krščanske morale, čiste vzgoje

in plemenitega vedenja. Na vse njihove histerične izbruhe boste lahko odgovarjali: „Kdo kakor Bog!“ Mnogo bi vam rad polagal na srce, toda prostor mi je odmerjen. Naj končam, fantje naborniki, z vrsticami, napisanimi s srčno krvjo nekega vojaka-mučenika iz svetovne vojne, ki je rešil celo družino pred gotovo smrtjo, sam pa padel smrtno ranjen od drobcev granate. Umirajoč, je svoji nevesti napisal pismo, ki ga je kurat shranil vsega s krvjo oškropljenega, prevel v stihe in sedaj bodi vam kot sveta oporočka, položeno na srce. Zadnji odlomek se tako-le glasi:

Če stopiš kdaj k samotni gozdni klopi,
kjer sanjala vsa sladki sen življenja,
če ti oko, pogreznjeno v temo trpljenja
v daljave tuje zastrmi,
tja, kjer nad tihim grobom križ proprost stoji,
tedaj pomisli: on, ki spi pod rušo,
te ljubil je do konca z zvesto dušo.
Če z njim se tebi sreča vsa je strla,
če zadnja iskra nade je umrla,
če ni nikogar, ki bi mislil na te,
pozdrav, spomin moj zadnji bil za te.
V življenje vzemi to: Bog bo s teboj,
v najtežjih urah bo tolažnik tvoj.
Kar sem prihranil si poštenih rok,
zapuščam tebi . . . Blagoslovi Bog!
Ko stopiš v cerkvico, v zatišji lip,
poklekni tja pred Dolorosin kip,
spominčie šopek k njenim nogam vložil,
izplakaj se, nji svojo bol iztoži.
Na svidenje! Bog s tabo vse življenje,
zaupaj nanj in misli na vstajenje!

To pismo umirajočega trpina-mučenika si vzemite za bodrilo s seboj, dragi naborniki, in odkorakajte vedrega čela v svojo garnizijo.

„Jaz jemljem slovo, sam Bog ve kako . . .“
Toda fant nabornik, čvrsti sin Triglava
„nazaj te pripelje tvoj angel skrbno“, to
vam vsem želi iz srca stari prijatelj vojaškega stanu

Fran Bonač,
bivši vojni kurat

○○○○

Br. N.

Simbolični*) fantovski večer.

To jaz čisto dobro vem, da je zgorajšnji naslov nekoliko čuden in nenavaden. Pa se ga vseeno nisem hotel izogniti, temuč sem ga najbrž prav zato napisal. In navsezadnje — zakaj bi pa bil simboličen fan-

tovski večer tako neskončno nemogoča reč? Začeti je treba, to je vsa umetnost. Saj tudi simbolična telovadba ni od vekomaj, je pa le. Nekdo jo je začel, drugi so jo za njim ponavljali in sedaj je.

* Simbol pomeni več, ki hoče še nekaj drugega pomeniti, kakor pa pomenja sama na sebi. N. pr. oljka je simbol miru, lev je simbol moči, čebela je simbol vačnosti i. t. d.

Namesto dolgega modrovanja, kakšen bi bil ta preteti simbolični večer, vam bom rajši kar enega opisal, pa bo. In mi je prav vseeno, če vam je takle večer všeč ali ne.

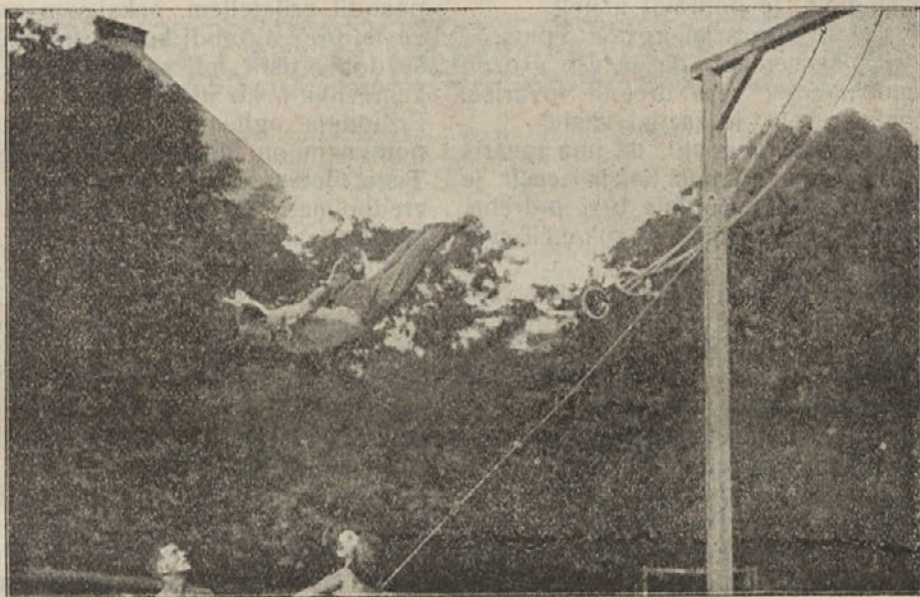
Torej mi smo prišli na fantovski večer. Zunaj je bila že precej trda noč, v naši društveni sobi je krepko brlela petrolejka in pečka v kotu je zadovoljno godljala sama vase. Njena zadovoljnost je bila tako obilna, da je prekipevala in nas prijetno ščegetala po premrli koži. Toda v vsem tem še ni bilo nič simboličnega, vsaj zdelo se nam ni.

Nekaj je pa vendar bilo nenavadno. Tesno ob peči je stal naš podpredsednik, gospod učitelj in je skrivnostno grel majhno

škatljico. Od časa do časa je prisluškoval nad njo in celo poskušal vanjo kukati skozi drobno špranjo ob pokrovu. Njegov obraz je bil nekam zamišljen, pa je kazal tudi dokaj nemirnih potez.

Vam sedaj lahko vsem povem, da je bilo v vsem tem že kos hude simboličnosti, toda takrat tega še nisem vedel.

Ko nas je bilo malo manj kot vsi, je brat Gašper otvoril fantovski večer. Na njem je bila namreč vrsta. Najprej je najmlajši brat Mikla deklamiral pesem z naslovom: „Iz malega raste veliko.“ Vse skozi mu je šlo gladko z jezika in ko je nehal, smo mu ploskali. Enkrat so nam že rekli,

Vežbe za mednarodno tekmo v Parizu: Prosti premet (salto) v predkolebu br. Kermavner.

da na fantovskih večerih ni nujno potrebno ploskanje, toda simbolični večeri najbrž ne bodo mogli biti brez tega.

Za njim je prišel na vrsto brat Janez, ki je moral navzočim raztolmačiti čedni slovenski pregovor: „Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“. V kratkih, malo raztrganih besedah je obrazložil, kako nastane pogača in kako palača, nazadnje je pa dejal, da to oboje nas bolj malo briga, ker je zadeva pekov in zidarjev, pregovor pa tudi hoče samo primero povedati. Primera je pa ta: „Če hočeš veliko imeti, moraš z malim začeti. Če se hočeš s tisočaki postavljati, moraš pare dobro spravljati. Zakaj kdor malega ne časti, velikega vreden ni.“

Več ni znal povedati, toda mi smo bili čisto zadovoljni. Čutili smo, da Janez sicer ni prvovrsten govornik, toda kar je povedal, je bilo sedemkrat in devetkrat res.

Sledil je kuplet. Učitelj je pustil svojo škatljo in se vsedel za harmonij. Neko piskočno melodijo so mu prsti izvabili izpod belih tipk in nam je bilo všeč. Na odru se se je pa že prikazal brat Tine, komaj za najhujšo silo maskiran. Predstavljal je berača, kazal nam je z velikim zadovoljstvom polno malho in s prepričanjem, ki mu ga je očitvidno v glavo vtepla spoštovanja vredna življenska izkušnja, nam je pel in dopovedoval, da brez vinarja ni goldinarja. Tudi ta se je danes spravil na neki prav krediten pregovor naših poštenih dedov.

Ko je končal, smo spet ploskali. Med ploskanjem sem se nehote zmotil in sem z desno enkrat počil po čelu mesto po beli, malo žuljavi dlani levice. In ko je desna butnila ob čelo, se mi je notri v glavi čudno posvetilo: Pes me plentaj, če vsa ta-le reč nocoj ni neizmerno — simbolična . . .

Pa saj to še nič ni bilo. Nastopil je naš podpredsednik — pa kako! Kar molčal je, samo strašno simbolično je gledal in tisto škatljo je prav počasi odpiral. Tako smo molčali, da bi se miška ujela. Učitelj strese odprto škatljo na strop in kar zabrenči po sobi pet do šest zdravih in živih čebel.

Samo za trenotek, dva, so brenčale, potem so se nekam vsedle ali popadale, kdo ve? — mi smo vprašujoče gledali, kaj ta reč pomeni. Končno je učitelj le znil:

„Bratje, opoldne je bilo malo solnca in teh pet čebel je zlezlo iz panjev. Prinesel sem jih, da vas primerno opozorim, o čem bomo nocoj govorili. Morda ste že dohnali.“

„O čebelarstvu“, je bleknil Kovačev.

„O Čebelici“, je popravil učitelj.

„Bfff...“ je ugovarjal kozavi Tonej.

„Ali ti nisem rekel, da je vse grozno simbolično nocoj“, sem dregnil tovariša.

„Nič nisi rekel“, je zazijal vame.

Preden sem se domislil, da ima tovariš čisto prav, ker med „misliti“ in „reči“ je vsaj v 20 stoletju že majhne brvi potreba, je učitelj že krepko vrtnčil in sukančil svoj govor.

„Čebele, to so vam čudovit zgled varčnosti in zvestobe v malem. Gotovo je kapljica medene rose na listu malenkost, toda čebeli se zdi prav tako važno kot lonec zrele rumene strdi...“

„Kaj pa mi, ki smo ljudje in se bahamo, da imamo um in pamet in še prosto voljo povrhu? Poslušajte, da vam povem, kaj mi je te dni pravila neka mati iz sosednje vasi. Stara sem, težko gospodarim, je rekla, rada bi že dala sinu posestvo, je pravila, pa se umaknila v kot, toda bojim se, da mi fant hišo zapravi, preden bom dohnala dneve svojega kotovanja. Saj ni napačen, veste, posebno hudoben ni in tudi pijanec ni. Jaz ne vem, če bi smela reči, da je zapravljivec, mislim celo, da ni, toda eno čudno navado ima — varčevati ne zna. Posestvo ni veliko, treba je iskati postranskih zaslužkov. Pa dela in gara in se ubija, da je naprežen kot konj. Lansko leto je s sadjem kupčeval in je prehodil hribe in doline in zahajal neprestano na trg. Velike svote so šle skozi njegove roke. Mislila sem, da mora obogateti, čeprav si je napravil celo novo obleko. Pa ga vprašam: Koliko že imaš v hranilnici? In me debelo pogleda: Mati, kaj pa vi mislite? Ha, kar takole se nosi v hranilnico! Kje naj pa jemljem? — Letos je bila slaba letina za sadje, pa je začel žgati ogljenice. V strašni grapi si je kupil lesa in sedaj dela, da se mi v srce smili včasih. Kakor suženj se mi zdi in mu prigovarjam: Malo bolj s pametjo

delaj, s previdnostjo. Pa mi pravi: Mati, delo, delo, brez dela ni jela. Pa vendar mislim, da delo brez pameti ni delo. — In kaj še, da vam povem. Kar pride zadnjič čudno pismo in v njem tirjatev za 12.000 kron, ker še ni imel plačanih jabolk za lansko zimo. Oh, kako sem se ustrašila in sem rekla: Zakaj ne plačaš? In je dejal: Prodam oglje in plačam. Pa je prodal oglje in je dobil samo 8.000. Plačaj, sem rekla. Kako bom plačal, ko imam samo 8.000, je dejal. In ni nič plačal. Šel je v mesto, iskal je odjemalcev za oglje, je dejal. Vrnil se je in sem rekla: Ali si nesel v hranilnico? In se mi je smejal: Nisem nesel. Nekaj majhnih dolgov sem poravnal, nekaj sem posodil prijateljem, nekaj sem zapravil, saj veste, brez nič tudi kupcev ne dobiš. Imam še dober tisoč, ali se splača to malenkost kam vtikati, ko ničesar ž njo ne zamašiš? Prihodnja ogljenica bo izdatnejša, z njo poravnam oni dolg, tretja bo vrgla kapital. Tisto vložim v hranilnico, veste, to bo res vredno nesti tja notri. Za ta tisočak si kupim kaj za priboljšek, človek mora kaj imeti in v nedeljo malo za oddih. Kdo bi to varčeval, ko ni imena vredno. — Zastonj je bila vsaka beseda. Ogljenica se mu je slabo obnesla — sosedov mi je pravil: Vaš je je mečkač. Tako jo zagreba, da je komaj napol dobra. Varčevati ne zna ne pri blagu, ne pri denariu. — Pa je prišla zopet terjatev za 12.000 kron, popraskal se je za ušesi in je šel iskat posojilo, da je izplačal dolg. Hudiča z belcebubom, gospod učitelj, prav nič drugače ni ta reč. — Pa sem mu rekla: Fant, zdaj te bo pa menda enkrat pamet srečala, jeli? Mislite, da ga je? Obrnil se je, vzel sekiro in šel v hrib... Na pragu je dejal: Le govorite, mati, jaz vem, kaj se pravi trpeti. In res trpi, veste, telesno in duševno trpi, veliko trpi, toda vse to ga ne izpametuje. Oh, da sem tako nesrečna, da ga nisem od mladih nog učila pri krajcarju varčevati. Gospod učitelj, učite jih vi, že v šoli jih učite — — —“

Sedaj je začel naš učitelj spet s svojimi besedami govoriti.

„Nikar ne glejte tako pomilovalno na onega fanta“, je dejal, „ki je nesrečna mati z njem tožila, pogledajte rajši, če ne tiči en kos tega fanta tudi v vsakem izmed vas. Kdo more reči, da ni še nič tjavendan zapravil, kdo more tajiti, da bi imel že lepo svotico denarja danes, če bi bil recimo od svoje birme dalje polagal vse malentostne denarce, ki si jih tolikokrat za prazen nič zafrčkal, v hranilnico? Saj nazadnje ne gre za tisti denar — denar utegne tudi biti oče lakomnosti in skoposti — gre v prvi vrsti

za to, da se z varčnostjo pri majhnem denarju naučiš v vseh rečeh ceniti malenkosti. Saj veš, da vse naše življenje sestoji iz samih malenkosti . . .“

In sedaj je začel govornik proslavljati „Čebelico“. Res, veliko dobrega je povedal o njej. Posebno to, da je takorekoč vedno pri roki in da se „splača“ vanjo polagati tudi najmanjšo malenkost . . . Kar zahrepenela so nam srca, da bi tudi mi imeli „Čebelico“.

Ko je to hrepenenje privrelo do vrhunca, je gospod učitelj nehal in nastopil je brat brat blagajnik. „Bratje“, je rekel, „še tri minute počakajte in „Čebelica“ bo ustanovljena. Vse je že urejeno, in tiskovine,

ki so potrebne, so že tu. Še nocoj naj vsak do dna izprazni svoje žepe, nadalje bom pa na vsakem fantovskem večeru in magari tudi pri telovadbi pobiral prispevke. Vsak lahko da, kadar hoče in kolikor hoče, pa tudi lahko dvigne, kadar hoče in kolikor hoče.“

Res smo izpraznili žepe in prav dobre volje smo zaključili svoj prvi simbolični večer. Na potu domov je Tonej podrezal Kovačevega:

„Ti, daj mi polovičko!“ — Kovačev se ni ozrl, samo v žep je segel in ga obrnil narobe. Tonej se je domislil in je potegnul s prstom pod nosom.

Oboje je bilo neizrečeno simbolično . . .

Slovenska legenda. Pod tem naslovom začena mo danes prinašati povest enega naših najboljših pisateljev dr. Ivana Preglja, ki je našim Orlom dober in vedno težko pričakovani znanec in prijatelj že od lanske povesti *Virago victrix*. Ker pa je škoda, da bi lepa povest, katere prvo poglavje prinašamo v tej številki, obležala v Mladosti, jo bomo koncem leta ponatisnili. Zato smo že sedaj vzeli širše vrstice, ker bi bila knjižica s tako kratkimi vrsticami, kot jih ima *Mladost*, preneznatna.

Vsem bratom želimo, da bi povest čitali z velikim užitek.

Čehoslovaška orlovska zveza je za leto 1924 določila, da se prirejajo župne, okrožne in odsekovne prireditve. Vsaka župa (okrožje, odsek) mora izpeljati prireditve samo z lastnimi močmi. V letu 1924 se vrše tekme po župah in sicer za člane, članice in naraščaj. H tekam bodo pripuščene vrste društev in okrožij. Delijo se v nižji in višji oddelek za prvenstvo in v proste tekme.

Dr. Iv. Pregelj:

Slovenska legenda.

— Povest. —

I. Puščavnik.

Nekje na Slovenskem, v priprostem selskem domu na samoti je živel pobožen sivolas duhovnik. Devetdeset let mu je bilo, noge in roke so mu bile opešale, hrbet se mu je uklonil pod težo let; tudi oči mu niso več služile. Na palico se opiraje je zmogel komaj dvajset korakov poti s hišnega praga na vrt k skromnemu ulnjaku na klopico, kjer mu je neskončno dobro delo v ljubem božjem solncu. Na faro k maši že zdavna ni več mogel. Zato si je dal postaviti skromen oltar v lastni hiši. Tu je molil in maševal. Ker pa že ni več videl brati, je molil v petek in svec tek samo ene in iste mašne molitve, molitve na čast preblaženi nebeški Gospe, katere je znal na pamet. Svoj skromni oltar pa je bil dal okrasiti s petimi podobami, s podobo Izveličarjevo in Njega vernima apostoloma Petrom in Pavlom. Iz svojega rodoljubnega srca preverjen, da bi bilo grdo, če ne bi posebno počastil še slovenskih apostolov, je dodal trojici še podobo sv. Cirila in Metoda. Ta oltar in pa solčna klop pred ulnjakom sta bila ves svet, ki ga je starček še doživljal telesno. S svojim duhom pa, ki mu je bil ostal v deviških devetdesetih letih prav tako svež ko v mladosti, ko je še bral velike pesnike in božje učnike, s svojim duhom je živel prav široko v čas, ki je snoval ob njem, v svet, ki je šel svojo

Članice tekmujejo v sledeči tvarni: Proste in redovne vaje, vaje s kij, hazena, ritmične proste vaje, igre, skok v daljavo, gredi, tek na 100 m in suvanje krogle (5 kg) V višjem oddelku je predpisana ista tvarina s težjimi pogoji. Važen je sklep, da brez prireditve župe ne sme niti odsek niti okrožje nič napraviti.

Švicarska katoliška telovadna zveza izdaja mesečno glasilo „Turnzeitung“ z zelo zanimivo vsebino ter je tudi ilustrirano. V zadnji številki je prineslo kot prilogo letno poročilo za l. 1923. Iz poročila je razvidno, da je bila zveza ustanovljena leta 1919 ter šteje danes 58 društev s približno 800 člani. Imela je neštivilno sej in zborovanj; osobito dela je dala zvezna prireditev v Einsiedelnu. Zveznih tehničnih tečajev je bilo 7 in sicer ločeno za proste in red vaje, orodno telovadbo in lahko atletiko. Poleg teh tečajev so imeli še 4 dnevni tečaj za predtelovadce. Imeli so velik denarni promet, posebno radi zavarovanja svojih članov. Vpeljano imajo namreč obvezno zavarovanje zoper nezgode pri telovadbi. (Zavarovanje se bo tudi pri nas čimpreje vpeljalo). V l. 1926 priredijo III. zvezno prireditev, ter so že začeli s pripravami.

Dr. Pavel Michoux, predsednik francoske kat. tel. zveze, je 21. novembra l. 1923 umrl v 69 letu svoje starosti. Pokojnik je mnogo delal na polju telesne vzgoje. Bil je jako priljubljen pri francoskih telovadcih. Naši

Orli, ki so bili na mednarodni tekmi v Strassbourgu, se bodo gotovo spominjali, kako prijazno je častiljivi starček na strassbourškem kolodvoru sprejel naše zastopstvo.

VIII. olimpijada se bo vršila meseca julija leta 1924 v Parizu. Poleg športnih tekem najrazličnejših panog, se bodo vršile tudi telovadne tekme. Tudi J. O. Z. je dobila od olimpijskega odbora v Zagrebu vabilo na vdeležbo, a še ni sprejela tekme, reda in vaj. Prinašamo sliko novega stadiona, ki se v ta namen gradi v Parizu.

Hrvatski Sokolski Savez se imenuje zveza onih hrvatskih sokolskih društev, ki so se odcepili od Jugoslovenskega sokolskega saveza. Nasprotstvo med prvim in drugim Savezom je precejšnje. Hrvatski Sokol se zelo širi in ima baje več društev po Hrvatski kakor J. S. S. Izdaja svoje glasilo, ki mesečno izhaja in se imenuje „Hrvatski Sokol“.

viharno pot ob njegovi tihi puščavniški samoti. Prijatelji, ki so ga od časa do časa posečali, so mu prinašali vesti iz tega sveta. Starček je poslušal verno. Veliko tega, kar so mu pravili, že ni več prav umel, a toliko je spoznal, da je vse drugače, kakor pa je bilo za njega dni. Pravili so mu o čudnih iznajbah, kako da ljudje po zraku letajo. Strmel je neverno kakor otroci. Pravili so mu o strašni vojski, ko je dan za dnem padalo na stotisoče ljudi, pravili so mu, kdo je kriv vojske in ni umel. A ko so rekli, da rimski papež preklinja nesrečno zaslepljenost sveta in od dne do dne krčeviteje roti vojskujoče se narode, naj se izmirijo in pobotajo, je starčku zardelo od ganotja lice. Solza mu je orosila oko in je vzkliknil:

„Da, Oj, sveti papež! Samo on je stalen in vedno dober, pravi edini Kristusov namestnik na zemlji.“

Potem je postal nestrpen in vprašal:

„Pa ga li ne čujejo? Pa ali so tako prepadli? Ali ne vidijo, da ženó v pogubo?“

Graditev stadiona za VIII. olimpijado v Parizu.

Zlet nemških telovadcev se je vršil v l. 1923 od 13.—18. julija v Monakovem. Po poročilih je bila to največja nemška in svetovna telovadna prireditve. V treh dneh je pripeljalo v Monakovo 141 posebnih in 77 ojačenih (podvojenih) vlakov. Samo telovadni vlaki so pripeljali več kot 200.000 ljudi. Strokovnjaki pravijo, da bi bilo treba tedne in tedne pisati, da bi se moglo vse opisati, kar se je videlo in doživelo v Monakovem za čas zleta. Nailepši točki prireditve sta bili sprevid in proste vaje. Pišejo, da je bilo nepopisno, ko je izvajalo preko 20.000 članov proste vaje. Za njimi so nastopile telovadkinje, 12.000 po številu, ter so izvajale vaje baš ob največjem dežju. Poročilo pravi, da so vse do konca vztrajale. To je gotovo požrtvovalnost in disciplina. Udeležba pri tekmah, katerih so se udeležili moški in ženske naraščaj in stari možje, je bila velikanska. Najvažnejša je bila tekma v „dvanajsteroboju“, ki odgovarja našemu „prven-

in ko je čul, da pridiguje božji namestnik gluhim ušesom, je bil srdit in je govoril:

„Tako je vedno. Bog se usmili! Piju devetemu se je godilo takisto, Leonu takisto.“

In čez trenutje je živel in govoril iz spominov:

„Leon trinajsti! Glejte, saj je bil prerok. Naprej je povedal, da bo prišjo do strašnega. Svaril je glasno in učil. Lev, rjoveči v puščavi, kakor Janez Krstnik, pa ga tudi niso hoteli poslušati. Moj Bog, moj Bog! Tako more zaglušiti samo greh.“ —

Minila so leta in starček je izvedel od prijateljev zopet presenetljivih novic. Povedali so mu, da je vojska končana in da so se Slovenci osvobodili stoletnega nemškega jarma in zedinili z brati Hrvati in Srbi.

Za deset let se je starček pomladil. Pred sliko svetih slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda je pokleknil in molil priprosto v svoji včasih že zelo starčevsko-otroški besedi. Takole je rekel:

„Čast Vama in hvala, prijatelja božja! Toraj sta le izprosila, kar smo toliko časa pričakovali! Toraj

sta le, odrešila, sveta odvetnika naša pred Bogom! Slava, Tebi Ciril. Vedno si bil čilejši od Metoda, ki ga pa tudi moram pohvaliti. Nič mu ne očitaj, modroslovec, da je boječ in neroden. Sam veš, kako je stal za pravično reč in zanjo pretrpel nemško ječo. Glej, Svetec Ciril, saj bi skoraj dejal, da je bil vprav Metod gorečnejši naš priprošnjik proti Nemcem. Zato, ker jih je skusil. Pa brez zamere. Ti si gotovo govoril za nas proti Lahom, ki so še dandanes pravitaki pilatniki, kakor za tvojih dni, benečanska sodrga lačna, Bog meni in vidva ne zamerita, da jih ne morem in ne bom“.

In spet so prešla leta in nove vesti so prišle sivolasemu puščavcu na uho. Čul je, kako prepada vera v Slovencih, kako gine pobožnost, kako raste greh, hudobija, kako se šopiri razuzdanost, kako gospodari nepoštenost, kako umira celó ljubezen do domačega jezika. Kakor svoj čas, ko je čul, da letajo ljudje po zraku, tudi sedaj ni mogel umeti, kar je čul. Nejeverno je zmajeval z glavo. In če so mu trdovratno ponavljali, da je božja resnica, kar so rekli, je še dvomil:

„Kaj neki! Vi mladi ljudje ste vsi črnogledi. Ne rečem, Bogu se usmili, tudi za mojih dni je bilo nekaj izgubljenih duš, ki so Boga izdali in domovino. Bil je Fister na Dunaju, bil je Dežman. Grdo so pisali v časopisju, umazane reči so tiskali. Ne rečem, še prav mnogo je bilo pokvarjenih in so častili svoje Trijacije, Kvantacija, Klafacija in Kartacija. Pa slovensko ljudstvo to niso bili in preden so umrli, so se še ti zapeljanci spokorili in obžalovali. Tako je bilo za mojih dni, tako bo menda tudi zdaj“.

Tako se je pobožni in rodoljubni starček bodril. A popolnoma se ni več mogel. Vedno zoprnejše novice so ga vedno živeje vznemirjale, vedno bolj žalostile. Še je verjel v svoje Slovence, še jih je skušal opravičiti.

„Bratje mili, pomislite vendar! To nikamor ne kaže. Slovenec pa brez Boga, Slovenec pa razuzdan, segolten? Na kaj pa? Močnejši more biti, ker ima moč. Odkod bo naša moč, če ne bo iz ljubezni, poštenja in Boga? Ne bodite šalobarde! Nas posnemajte! Trpeli smo za svoje prepričanje. Kot sanfediste so nas preganjali. Vas ne preganja nihče!“ —

In še eno bridko vest je izvedel starček. Povedali so mu, da je Slovenija razdeljena, da je prišlo na stotisoče bratov pod Laha in Nemca. Tedaj je planil mladeniško in dvignil pest. Čez trenutje se je umiril, dvignil glavo, odprl široko oči ter zastrmel. Čez trepetajoče ustnice mu je prišlo bolno, brez jeze:

„Če je to res, potem je Bog dopustil. Za kazen je dopustil“. In nato so se mu oči še plašneje razprle. Čudno spoznanje je pogledalo iz njih. Glava mu je padla na prsi, kakor da se mu besede trgajo iz srca, je potožil:

„Za kazen, za greh. Zdaj vem, da je res. Slovenec je zatajil Boga, Slovenec ne ljubi več svoje mile matere, Pij deveti in Leon trinajsti sta mu samo še puhli besedi . . .“

stvu“. V tej tekmi jih je tekmovalo 4000, v šesteroboju lahke atletike pa 6000. Že samo ti dve številki kažeta, da je bilo nekaj velikanskega. Še več jih je pa tekmovalo v drugih oddelkih. Tekmovališče je bilo od jutra do večera zasedeno. Ženske so tekmovala tudi v orodni telovadbi ter izvajale zelo težke vaje. Ker bo marsikaterega telovadca zanimalo, kaj ženska zmora na orodju, navedem nekaj gibov iz droga kakor naupore, premike, vele-vzmike, razovke spredaj in zadaj ter skrčke in raznožke iz droga, kar ni bilo redko videti pri ženski tekmi. Monakovski zlet je pokazal, da Nemci zelo gojijo telovadbo.

Ljubljanska dij. orlov. srenja je priredila 8. decembra 1. 1923 običajno letno akademijo, pri kateri je igrala godba Dravske divizije. Akademija nam pa ni nudila tistega, česar smo pričakovali in česar smo vajeni s prejšnjih dijaških prireditvev. Že takoj s prostimi vajami so zabrisali člani vtis celega večera. Premalo vaje in sigurnosti smo opazili pri odseku iz Marijanišča, še manj pa pri Dijaškemu Orlu Ljubljana. Medgibe na „in“ so kar izpuščali. Orlice-dijakinje so obvezne vaje za l. 1924 nekoliko boljše izvajale kot člani, katerim se je pa tudi poznalo, da mnogo premalo vadijo. Skladbe nikakor niso bile primerne za te vaje. Najbolj učinkovita točka akademije so bile vaje na drogu. Drzne obrate v veletocih in strmo-glave odskoke je vsakdo občudoval. Vendar je bilo tudi pri teh vajah videti napake, kakor n. pr.: krčenje nog, slabe vezave, premalo izglajene, kar bo treba v bodoče odpraviti. Simbolične vaje članov so imele preveč enakih gibov, ki so se pri vaji ponavljali; zato tudi niso imele pravega učinka. Če bilo več nastopajočih in daljše vaje, bi nam še vseeno bolje ugajale. Po tej točki je imel predsednik J. O. Z. br. dr. V. Megler pozdravni govor, ki je bil od številnega občinstva burno pozdravljen. Orlice so svoje simbolične vaje dobro izvedle in so gledalcem tudi ugajale kljub temu, da je bilo v prvi in drugi vaji preveč podobnih gibov iz „Treh dob . . .“ Avtor bi moral pri sestavi to nekoliko upoštevati. Vaje na bradlji so bile boljše kot na drogu. Tu se je posebno opazilo, da so bili posamezniki dobro pripravljani. Izvedbe pa tudi niso bile brez vseh napak. Tekmovalne češke proste vaje bi morali izpustiti iz programa. Četvorica, ki je nastopila, vaj sploh ni dobro obvladala. Te sicer res krasne vaje so napravile prav mučen vtis na gledalce, ker smo jih že videli drugod večkrat vzorno izvajati. Kje je ostala skupina? Zakaj je na programu točka, ki se potem ne izvaja? Glavna hiba, da akademija ni dobro uspela, je gotovo prekratek čas priprave dijaška orlovska srenja naj se iz tega nauči, da se mora za akademijo, če jo hoče dobro izpeljati, vsaj dva meseca temeljito pripravljati. Pri-

čakujemo in upamo, da bo prihodnja dijaška akademija vsaj na isti višini, kakor je bila v letu 1922. Bog živi!

I. K.

Novo orlovske izkaznice za člane zagrebške Orlov. podzveze. Na željo odsekov in po sklepu obč. zbora zagrebške O. P. je izdala Orlov. podzveza v Zagrebu izkaznice za svoje člane. S tem preneha veljavnost vseh izkaznic, katere so izdali posamezni odseki in društva za svoje člane; od-slej velja edino nova „Orlovska izkaz-nica“. Njo mora imeti vsak član orlov. organizacije in se brez nje ne more legitimirati kot Orel.

Izkaznica ima obliko majhne knji-žice z okusnimi platnenimi platnicami z zlatim odtiskom novega hrvatskega omladinsko-orlovskega znaka. Vezava je tako močna, da bodo izkaznice služile več let. Na notranji strani v izkaznici je prostor za fotografijo, ka-tero mora imeti vsak član; poleg tega vsebuje izkaznica še osem strani z izbranimi iznimki iz Zlate knjige in z drugimi temeljnimi orlov. načeli. Razen tega je v izkaznici posebna rubrika za ime odseka ozir. omladinskega društva in za članarino. Rubrika za članarino je urejena tako, da so na njej natisnjena imena mesecev po orlov. poslovnem letu. Plačilo članarine potrди odsekovni blagajnik v izkaznici tako, da prilepi na ime meseca, za katerega se plača članarina, posebno znamkico. Drugo potrdilo ni veljavno. Znamkice se dobivajo pri O. P. in stane vsaka 50 par. Ko kupi odsek znamkice, plača že hkrati tudi članarino O. P. v vi-šini vrednosti znamkic in mu ni treba plačati nikake članarine več. Člana-rina se more plačati tri mesece na-prej. Odseki, ki niso poslali preglednice, pa čeprav je naročilo sicer v redu, ne dobijo izkaznic. V slučaju, da se dogodi, da pošlje kak odsek pregled-nico, v naročilu pa napiše ime, kate-rega v preglednici ni, potem oni, čigar ime je to, ne dobi izkaznice.

Opozarjamo brate na sledeče sklepe zadnjega občnega zbora O. P.: 1. Vsak odsek naj poskrbi, da se izvrše duhovne vaje za fante. Duhovnih vaj so se odsekovni člani obvezani pol-noštevilno udeleževati. 2. Vsak od-sek naj poskrbi, da se število rednih članov dvigne na 25. Najboljša agita-cija je živahno odsekovno delo, redni in privlačni fantovski sestanki, disci-plinirana telovadba in orlovske ob-našanje na zunaj. Čimbolj se odsek trudi v polni meri izpolniti te pogoje, tembolj bo vsaka beseda pri nečlanu, ki ga hočeš pridobiti, padla na rodo-vitna tla.

Po dvanajstih letih, ljudska igra v štirih dejanjih. Priredil Fr. Koblar. Mešane vloge. Ljudskim odrom krepko in jed-rnato pisano igro toplo priporočamo. Stane Din 22 in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljub-ljani.

„Gospod, prizanesi!“ je sklenil nato roke. Solze so mu kakor potok oblivalo lice, upognjen in slab se je vlekel v svoje svetišče pred oltar in se zgrudil pred svojimi božjimi prijatelji. „Križani“, je vzkliknil, „ali je res?“

Iskal je sveto obličje. Zadnji žarek zahajajo-čega jesenskega solnca je ležal sveti podobi v licu. Tisto trenutje je ugasnil. Temno in žalostno je bilo obličje. V strašni žalosti je iskal starček v lica apo-stolskih podob. Temni in žalostni so strmeli svetci nanj. Tedaj je vzkliknil starček:

„Gospod moj, prijatelji božji! Prizanesite! Pri-zanesite!“

In je čakal in strmел, a žalost njegove duše se ni podela. Naraščala je, in je čutil, kakor da mu bo umreti tisto uro. Roko je pritisnil na srce, drugo je proseče stegnil h Križanemu:

„Gospod, ne smrti, zdaj še ne! Ne videl bi odre-šenega svojega ljudstva. A če hočeš žrtve za spravo, vzemi, kar imam. Kar imam . . .“, je iskal zmedeno nekaj časa in mu je bilo jasno. Iz lepega božjega solnčeca se je bil prej vzdignil s klopi pred uljnja-kom. Srce se mu je bilo razvnelo ob lepoti božjega stvarstva, ki ga je vžival. Tega se je spomnil zdaj in svojih prejšnjih misli, kako je vendar Bog dober, da mu je vzel noge in roke, a mu pustil vsaj oči do zadnjega.

„Oči!“ je vzkliknil zdaj pred Izveličarjem, „Go-spod, slabe in stare, a tolike še, da uživajo solnce in nebo, oči vzemi, Gospod, za spravo, za moje ljud-stvo, za moj dom, za Slovenijo, za eno, srečno in Tvojo!“

In zgodilo se mu je čudno. Bolečina v duši je splahnila. Kakor prečudna godba je zavelo ob nje-govem ušesu, prečudna svetloba je ožarila svete like na oltarju pred njim. Niso bili več samo mrtev les, živeli so, vidno so jim igrali udje in živele črte v licu. Trepalnice so se zapirale in odpirale, kri je di-hala v lice; obrvi so se sršile svetemu Petru, brazde na čelu so se stisnile v jake gube svetemu Pavlu, sveti Ciril se je nagnil rahlo svetemu Metodu na uho, ki je glavo dvignil, kakor da se je prebudil iz zami-šljenosti. Izveličar med njimi edini ni trenil, a bil je kakor ves prevzet od neskončno nepojmljive svetlosti, ki je žuborela iz njegovega srca v vse telesne dele.

Starček je drhtel v neskončni blaženosti, razširil roke in ponovil vneto:

„Oči za domovino, Gospod!“

Tedaj je Izveličar zganil z ustnicami in dejal:

„Zato, ker si ljubil . . .“

Š krikom veselja se je zgrudil sivi puščavnik. Le to je še vedel, da je slep . . .

(Dalje prihodnjic).

Venčarica, spevoigra za sopran in dvoglasni zbor s klavirjem. Zložil Vinko Lovšin Litografirano na 6 straneh. Zelo lahko. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni.

○○○●○○○

BRATJE, AGITIRAJTE ZA KRŠČANSKO ČASOPISJE!!

Sv. Križ pri Ljutomeru.

Dovoli, br. urednik Mladosti, da se tudi mi oglasimo v Mladosti. Že septembra smo Vam poslali sliko našega odseka za Mladost, pa nam je še niste dali natisniti v Mladost. Torej, kje je? Za zdaj naj bo sledeči dopis. Žalostna usoda je zadela naš odsek v preteklem mesecu. Nepričakovano je dobil naš br. vodja naraščaja ter naš ustanovitelj g. Fr. Ostrž vest, da nas mora zapustiti, ker je premeščen v Prekmurje. Težka bode ta izguba, ker nam je bil gospod kaplan mogočna opora v vseh društvenih zadevah. Poslovilni večer smo imeli v četrtek dne 29. nov. Bil nam je res priljubljen, to je dokazala polna Slomškova dvorana, katere ustanovitelj je bil. V ganjenih govorih posameznih članov in članic vseh društev smo se poslovili. Zelo, zelo ga bomo pogrešali, toda delajmo vstrajno in složno! V novem kraju pa mu naj mu da ljubi Bog obilo sreče in zdravja. — Bog živi! (Vaša slika! Ali ste brali v 12 številki lanske Mladosti, koliko stane klise? Naše finance pa niso sijajne, zakaj papir je vedno dražji, članarina pa vedno ista. Op. ured.)

Sv. Benedikt, Slov. gorice.

V splošnem je bilo odsekovno delovanje v prošli dobi od 15. XI. 1922—11 XI. 1923 povoljno. Posebno živahno je bilo izobraževalno delo, zlasti po zimi. Fantovski sestanki so se vršili vsakih 14 dni, v poletju pa vsak mesec enkrat. Bilo jih je 18. Predavanj je bilo 40 in pet deklamacij. Tel. ur je bilo 38. Tehn. napredek dovoljen. Odborovnih sej je bilo deset. Blagajna izkazuje 1097.54 Din doh. in 1081.08 Din stroškov. Na zunaj je odsek nastopil dne 30. III. 1923 pri pogrebu dr. Karla Verstovšeka z osmimi člani v krojih. Osem članov se je udeležilo blagoslovitve novih zvonov pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. 29. VIII. se je 11 članov v krojih udeležilo nove maše č. g. M. Neudauer-ja pri Sv. Ani. Kat. shoda se je udeležilo 7 članov v kroju, ki so tudi poromali k Mariji Pomagaj na Brezje. Ob tej priliki so naredili izlet na Bled. Petnajstletnice Orla v Mariboru in blagoslovitve odsekovnega prapora se je udeležilo 7 članov.

Odsek je imel štiri prireditve. 26. dec. 1922 se je igrala igra petdejanika „Mlini pod zemljo“. Ponočitev 31. dec. 1922. Dne 1. maja sta se igrali igri „Satan“ in „Pod varstvom Matere Božje“. Igrita se ponovili 29. julija.

Verskega življenja so se člani marljivo udeleževali. Pristopili so k sv. obhajilu ob vseh orlov. praznikih, ki jih navaja Poslovnik. Sodelovali so in nastopili kot govorniki pri shodu mlad. Mar. družb pri Sv. Benediktu dne 21. maja 1923. Udele ili so se procesij v kroju na Veliko soboto na Telovo in ob sklepu misijona. Molili so Sv. Resnje Telo ob dnevih večne molitve in ob celonocnem češčenju pred praznikom Srca Jezusovega. Na praznik sam so vsi br. pristopili k sv. obhajilu v krojih. Ker so vsi br. člani Mar. družbe, so po pravilih Mar. družbe mesečno prejeli sv. zakramente.

Bratje! Ne bojte se truda in ovir, ki Vas plašijo pri delu. Pogumno in vstrajno naprej, po začrtani poti! — Geratič Mirko, tajnik.

Ježenska orlovska srenja.

Poročilo o prvem poslov. letu. Ob polnoštevilni udeležbi v društvenem domu na Ježici otvori srenjski

predsednik br. Dovč Fr. I. redni občni zbor Ježenske orlovske srenje.

Poslovna doba I. srenjskega odbora je trajala točno 9 mesecev (od 7. I—7. X. 1923) in v tej dobi je imel srenjski odbor 18 sej. Srenjski sveti se se vršili točno po poslovniku v prvih dneh vsakega meseca; bilo jih je skupno 9. Na srenjskih svetih so ne samo odsekovni zastopniki, ampak tudi srenj. odborniki podajati izčrpna pismena poročila.

Ob zaključku I. poslovnega leta šteje srenja 79 rednih članov, 4 starešine in 135 podpornih članov. V dobi, odkar obstoji srenja, se je vršilo v njenem področju 35 fantovskih sestankov (19 na Ježici in 16 na Čeručah) in 22 odborovnih sej (18 na Ježici in 4 na Čeručah). Srenjski vložni zapisnik izkazuje 82 števil (42 prejetih in 40 odposlanih dopisov). Srenjski odbor je bil v zelo ozkih osebnih stikih z obema odsekovnima odboroma, kar je imelo prav dovoljen uspeh za redno in točno poslovanje. Srenjska blagajna izkazuje v I. poslovnem letu 1043.70 Din denarnega prometa in sicer dohodkov 563.80 Din, izdatkov pa 479.90 Din. Srenja je naročnik „Mladosti“, „Orlov. vaditelja“, „Vigredi“ in „Vestnika S. K. S. Z.“

Pred katol. shodom je izvršil srenjski odbor tehnično in poslovno revizijo pri obeh odsekih. — Pri graditvi Stadiona je članstvo Ježenske orlov. srenje napravilo prostovoljno nad 400 ur „kuluka“ (od tega odpade na ježenski odsek 216 ur, ostalo pa na črnuški odsek). — Ob priliki katol. shoda je bila naša mala srenja kaj castno zastopana. Telovadci in ostali bratje so se vedli disciplinirano, zavedajoč se velikega dne sloven. orlovstva.

Iz teh skromnih podatkov je razvidno, da je srenjski odbor I. poslovnega leta v polni meri izpolnil svojo nalogo, za kar je prejel od občnega zbora absolutorij s pohvalo.

Novo mesto.

O našem orlovskem odseku malo slišite, a kljub temu ne spimo, ampak delamo in še prav pridno. Na septembrskem občnem zboru smo izvolili nov odbor, ki si prizadeva, da dvigne odsek tako v prosvetnem, kakor tudi v telovadnem oziru. Sadovi neumornega dela se že kažejo. Dne 27. novembra smo imeli ustanovni občni zbor orlovskega odseka na podlagi oblastveno potrjenih pravil; odsekovnemu odboru smo izrekli najlepšo zaupnico s tem, da smo mu poverili vodstvo še v naprej. Odsek poživljajo tedenski fantovski sestanki, ki so dobro obiskani; predavajo člani starešine iz Erjavčeve knjige „Slovenci“, tudi na Poslovnik in naš katekizem „Zlato knjigo“ ne pozabimo. Telovadimo 2 večera na teden v telovadnici novomeške gimnazije. Redne tedenske seje ne zadostujejo, tako, da mora odbor imeti večkrat po dve seji na teden. Na Martinov večer je odsek priredil burko „Damoklejev meč“, br. Cingler nam je zapel kuplet „Pred menežarijo“. Tudi Orlič se pokazali svojo deklamatorske zmožnosti s pesmimi iz „Orliča“ in Zupancičevega „Cicibana“, prijateljem orlovstva pa je razložil predsednik Lavrič pomen orlovstva za naš narod.

Ta večer smo vsaj malo napolnili skoro prazno blagajno, tako da smo lahko poslali enega brata na organizatorični tečaj, poplačali smo pa tudi dolg nacelniku br. Vrtačniku, ki je bil na tehničnem tečaju. Preostanek bomo pa porabili za nabavo knjig odsekovne knjižnice. Orliči pridno telovadijo, le br. Nardžič ne bo baš najbolj zadovoljen z njimi,

če mu povemo, da ima komaj polovica naročenega „Orlića“; potolaziti ga pa moramo s prihodnostjo, ko bo, če Bog da, boljše. — Bog živi!

Iz dalnje Slavonije.

Iz dalnje Slavonije Vam pošiljamo Orli vojaki najprisrčneje pozdrave in srčna voščila za srečno novo leto: vsem bratom Orlom in sestram Orlicam kakor tudi drugim katoliškim organizacijam.

Ob tej priliki pa tudi hočemo omeniti našim bratom Orlom, kakšno je vojaško življenje v Osi-jeku. Tu nas je mnogo vojakov Slevencev, med katerimi nas je tudi nekaj Orlov. Sicer smo se se le po dolgem času spoznali, zato pa tudi vlada med nami bratska vzajemnost.

Kolikokrat se sestanemo v nedeljah in si pripovedujemo o vsakovrstnih orlovskih doživljajih, katere smo še doma doživeli. Včasih nam tudi pride v roke naše orlovsko glasilo „Mladost“, katera nam je v veliko veselje in bodrilo, da vztrajamo na naših krščanskih načelih. Tako smo čitali v „Mladosti“ občni zbor O. P., katera nam je dober dokaz napredka bratov Orlov v Sloveniji. Vidimo iz tega občnega zbora, kako močna je naša organizacija v naši mili Sloveniji. Tudi nam je dober dokaz, kako požrtovalno in vztrajno delujejo naši bratje za svojo krščansko prepričanje in za splošni procvit našega naroda. S tem daje nam pogum in veselo nado, da hočemo tudi mi zopet kdaj priti med vaše vrste. Zraven pa tudi polagamo posebno onim bratom Orlom, kateri mislijo odriniti v vojaško službovanje, par besedi na srce, kaj se najbolj pri vojaki vpoštevajo. Pri vojaki, kakor Vam je že itak znano, se najbolj vpoštevajo disciplina in treznost. Zato se izogibajte neposlušnosti in pijančevanja, ker to je največja pregreška pri vojaki. Vadite se, ko imate priliko doma in v odseku, vpoštevajte vsak migljaj in vsako besedo, katero Vam zapove brat načelnik. Zato Vam kar najprisrčneje želimo obilo sreče in božjega blagoslova tudi v bodočem letu. da bodete se bolj navdušeno delovali po načelih, katera so nam začrtali naši veliki možje kakor dr. Jan. Ev. Krek in drugi, kateri so nas navduševali za naša krščanska načela in za naše narodne ideale. Ob koncu teh vrst Vam kličemo bratje in sestre naš bratski „Bog živi.“

Ivan Pestotnik, Kranj; Josip Majcen, Sv. Tomaž pri Ormožu; Viktor Bravič, Dobro polje; Jakob Vaupotič, Ormož; Alojz Mlakar, Ljubljana; Karel Cegnar, Kranj; Luka Magušar, Selca; Karel Kelc, Sv. Marjeta pri Ptuju; Anton Savošnik, Pragersko; Franc Modic, Št. Jernej pri Novem mestu; Franc Vogrinc, Rogatec; Anton Novak, Dobropolje.

Kotor 3. XII. 1923.

Da ne boste mislili, da smo popolnoma ozarjeni od Vas, sem se namenil zopet enkrat oglasiti iz našega kota. Nešetokrat se spominjamo časov, ki smo jih prebili v telovadnici, in društvenega življenja. Za vojaka — Orla velja rek: „V Orlu najdeš prijatelja.“ In res, kar nas je tukaj Orlov, smo najboljši prijatelji, pravi bratje. Z zanimanjem smo čitali o pripravah za katoliški shod. Želeli smo biti navzoči, a zastoj. Minil je žal brez nas. Nestrpnost smo pričakovali poročil o izidu. Po par dneh smo dobili od prijateljev, da je bilo lepo in n. nogo ljudstva. Nedo dolgo in čitali smo v „Mladosti“ o lepem katoliškem shodu in slavuem pohodu Orlov. Čital sem v nekem hrvatskem nasprotnem listu o ljubljanskem shodu: poročalo je o 40.000 ljudi, in da so jih pričakovali 80.000. Zaman iščem števila Orlov v sprejedu in pri telovadbi. Razumljivo, povedati resnico jih je bilo strah). Mladost dobivamo žal samo enkrat v mesecu. Od

bratov dobivamo poročila, želeli bi da nam pišejo bolj pogosto. Čas nam gre še precej hitro naprej. Večina nas ima še 5 mesecev, potem bomo pa zopet doma.

Vsem bralcem in bralkam Mladosti voščimo srečno novo leto! Vojaki — Orli I. čete 13 peš-puka, Kotor, Dalmacija. — Čuda Franjo, Rovšek Avgust, D. M. s Pulja; Kržišnik Jože, Košir Franc, Naglič Jernej, Gutnik Joško, Kavčić Franc.

Poljane.

V začetku leta je štel odsek 28 rednih članov, 3 starešine, 12 telovadcev. Tekom leta se je znižalo število članov na 24 rednih, 3 so odšli k vojakom, eden se je poročil in 4 starešine. Napredovali smo pa pri telovadcih na 18. Krojev je 13, telovadnih oblek 18, — od teh je večina letos kupljenih, za kar si je odsek izposodil denar pri Kat. izobraž. društvu in so člani odplačevali v mesečnih obrokih. Ta sistem bi — mimogrede omenjeno — priporočal vsem odsekom, posebno v mestih in delavskih krajih. Zakaj če ima član telovadno obleko ali krog že kupljen na odsekov račun, se bo gotovo potrudil, da redno plača svoj mesečni obrok. Udeležil se je odsek okrožne prireditve v Žireh in v Škofji loki in na katoliškem shodu s 17 telovadci. Imel je dne 21. oktobra telovadno akademijo združeno s pevskim nastopom žirovskega zbora, ki je izpadla ne toliko v gmotnem, pač pa v moralnem oziru prav dobro, ker je s tem pokazal odsek, kaj da zmora sam. Nastopili so člani, naraščaj, članice, gojenke in mladenke. Orlovske praznike obhaja odsek redno, slovesno s skupnim sv. obhajilom v krajih, člani brez krojev pa z znaki. Delovanje odseka se je v preteklem poslovnem letu precej dvignilo. vendar so še veliki nedostatki, katere bo moral novo izvoljeni odbor odpraviti. Velika zapreka je, ker nimamo pripravnih prostorov. Treba bi bilo, da se misel oziroma želja letošnjega septembrskega občnega zbora vse pripraviti za zidanje doma čim prej oživotvori. Radi prevelike razsežnosti odseka, ki je raztresen po celi fari, imamo telovadbo in fantovske večere deljeno na dveh krajih: Poljane — Malenski vrh in sicer telovadbo v obeh krajih enkrat na teden, fantovski večer vsak pondeljek na drugem kraju. Seja po potrebi najmanj ena na mesec.

To naj bi bil izvleček delovanja poljanskega odseka v poslovnem letu 22/23.

Zapoznelo božično voščilo!

Tivat, 19. novembra 1923.

Bele snežinke, poslanke neizprosne zime nanznajo, da prihaja med Vas tiha božična noč, ki Vas bo objela s skrivnostno slavnostnim mirom. Ob ubranem zvonjenju, ob svitu raket boste s tiho radostjo v srcu stopali po zasneženih potih. Veselo boste pohiteli k polnočnici, saj se na nočnejši o noč praznujajo rojstvo tistega, ki je Vzor in končni Cilj nas vseh.

Ali nas, dragi bratje Orli, ne čaka taka božična noč; mogoče bom vprav to noč vršil težko mornarsko službo v korist domovini. Ali vseeno, čeprav ne bom praznoval božične noči med Vami, vendar bom z mislimi pri Vas in si v duhu predstavljal slavnostno razpoloženje tega večera.

Marsikateri, ki bo na ta večer čital „Mladost“, naj se spomni bratov Orlov, ki so v službi domovine daleč od domačih in ki ne morejo praznovati Božiča in božičnega večera v družbi najdražjih, kot so ga druga leta. Mogoče kdo od njih prav skromno s par prijatelji tiho v največji skromnosti praznuje ta večer, ali koliko jih bo, ki bodo baš ta večer vršili službo svoje dolžnosti in ki

im niti v mislih ne bo skoro mogoče praznovati tega slovesnega dne.

Tukajšnji Orli smo sklenili, da bomo, ako bo le mogoče, praznovali ta večer skupno povsem skromno z nekaterimi znanci, z brati enih misli, enih želja in enih idej, čeprav ne enega jezika. Eden z veličastne Gorenjske, drugi z vinorodne Dolenjske, tretji iz kršne Dalmacije si bratsko podajajo roko, želeč drug drugemu božičnega miru in s pozdravom: Bog živi!

Vam fantom Orlom pa, ki Vam še nikdo razen očeta in matere ne zapoveduje, a Vas čaka enaka bodočnost, ob tej priliki naročamo: pripravite se na to službo z brezpogojnim zatajevanjem, premagovanjem in disciplino, ker s tem so premagane najtežje zapreke v tej službi. Delo, ki ga vrši naša organizacija, nam bo, ako se bomo po njem ravnali, prineslo lepih uspehov.

Utrdite si značaje, ker le trden značaj se ne upogne pod vsakim pritiskom; samo iz značajev vzgojenih v ognju in trpljenju, samo iz teh se da kovati nezlomljivo jeklo, kar smo baš tu imeli najlepšo priliko opazovati.

Zadnji čas, odkar je prišel br. Stanko z dopusta, nam čas mineva hitreje, saj se med nami nahaja toli priljubljena Mladost, da jo čitamo in ki nas spodbuja in poživlja s svojimi članki, ter se ob vsakem uspehu, ki ga doseže Orel, radujemo tudi mi. Zakaj ne bi enkrat priobčila dopisa od nas mornarjev, ki kljub veliki oddaljenosti nismo suha veja debela mogočne naše organizacije.

Vsem bratom Orlom in sestram Orlicam želimo blagoslovljen Božič, v novem letu pa novih uspehov. Bog živi! Petač Franc, Kranj — odsek Tržič; Škrabec Stanko, Ribnica; Mišjak Anton, Šmihel pri Novem mestu; Levičnik Janko, Kamnik (podnarednik); Koraica Mato, Dubrovnik, Dalmacija; Keržič Alojz, Kamnik (podnarednik); Smrekar Frido, Ribče—Moravče (podnarednik); Porenta Alojz, Stara Loka; Adamič Alojz, Velike Lašče; Mlakar Rudolf, Stari trg; Albreht Joško, Kamnik (podnarednik).

Vojaško pismo.

Bratom Orlom! Ob prvi priložnosti, ko se nas je po naključju zbralo par bratov Orlov, izrabili smo to priložnost, da Vam pokažemo, da v nas še biva duh bratstva in ponos Orla. Mnogokrat se spominjamo na pretekle dneve in v nas vseh je želja, da bi se kaj kmalu sešli, da bi skupno šli na delo za načela orlovstva. Šele sedaj se zavedamo, koliko koristni imamo od telovadnih ur. Najtopleje priporočamo vsem onim bratom, ki gredo letos ali drugo leto k vojakom, da se pridno in z zanimanjem udeležujejo telovadnih večerov. Pomilovanja vredni so oni, katerim je bila telovadba nekaj, kar je odveč. Mi vsi smo hvaležni onim, ki so nas spodbujali k pridnemu delu za načela, ki smo jih ohranili v blagem spominu. Vsem bratom Orlom pošiljamo najlepše po zdrave zagotavljajoč, do ostanemo zvesti načelom in pripravljeni se boriti za napredek orlovstva.

»Mladost«, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 15. v mesecu. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) — Tiska tiskarna »Tiskovnega društva« v Kranju. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom, Orlovska Podzveza. — Odgovorni urednik: Joško Lindič. — Naroča se pri upravništvu »Mladosti« (Ljubljana, Ljudski dom). — Za redne člane in starešine brezplačno; za vse druge letno Din 30.—. Posamezna številka Din 2-50. — Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Kličemo vsem bratom Orlom naš lepi bratski pozdrav: Bog živi! — Bratje avijatičari: kaplar Gostič Ciril, Homec; kaplar Oblak Ciril, Vič; mehaničar Matija Mrak, Radovljica.

Orlovske uganke:

1. Kvadrat.

III.

1	a	a	a	a	a					
2	a	a	b	b	č					
3	č	e	e	e	e					
4	i	k	k	l	m	*	*	*	IV.	
II.	*	*	*	n	n	n	n	o	5.	
				o	o	o	r	r	6.	
				r	r	s	s	s	7.	
				t	t	v	ž	ž	8.	

I.

Besede pomenijo: 1. pokrajino v Jugoslaviji; 2. obelo; 3. je pri vsakem sodu; 4. krasko vino; 5. goro na Vipavskem; 6. ptička — pevca; 7. ubogega človeka; 8. ptico — tatico. V treh zvezdicah na levi in desni je ista beseda in pomeni špičasti del noža. Ko si dobil prave besede, čitaj od I. — II in od III. — IV. dve stvari, ki jih vsem Orlom prav toplo priporočamo.

II.

Pazi na dolžnost listov in sestavi svoj list!

Rešitev se mora poslati do 25. vsakega meseca na uredništvo. Izžrebani rešilec dobi za nagrado 1. zvezek Krekovich zbranih spisov.

NOVA ZALOŽBA

I. Z. Z. O. Z.

ima v zalogi vsakovrstne pisarniške, šolske knjige, zvezke, risalne priprave v največji izbiri za tehnike in inženirje, vse najnovejše knjige svoje in drugih založb, tudi nemške in francoske. Sprejema naročnino na tu- in inozemske knjige in liste.

Edino združeno podjetje te stroke v Sloveniji!

POSLOVNE KNJIGE!

Salda-konti, štrance, blagajniške knjige, ameriške jurnale, odjemalne knjižice, kopirne knjige, računov, šolske mappe i. t. d.

priporoča knjigovoznica K.T.D.
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6. II.

Stavbeno podjetje IVAN OCRIN, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8

Telefon 426

se priporoča za vsa stavbena dela ter nudi po zelo nizkih cenah

opeko

vseh vrst (strešno zarezano in navadno opeko bobrovec, žlebnike, opeko za tlak) in cementne cevi.

LASNA OPEKARNA NA ČRNUČAH.

ZALOGA TUDI V LJUBLJANI.

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

Priporoča:

Sukno m po	Din 222.50
Garniture za surke po	50 —
Klot za podlogo m po	60 —
Trdo platno za podlogo m po	20 —
Ruš za srajce m po	19.50
Ruš za srajce m po	26 —
Rdeče volнено blago za srajce m po	115 —
Rdeče volнено blago za srajce zelo fino m po	123 —
Čepice, volnene po	35 —
Čepice, volnene finejše po	50 —
Usnjati pasovi po	32.50
Rdeči gumbi za ovratnike	3 —
Kokarde za čepice po	1.50

Peresa za čepice po	2 —
Šopki za naraščajske čepice po	1.50
Telovadne hlače po	125 —
pri naročilu najmanj 10 kosov po	120 —
Telovadne hlače, srednje kakovosti po	85 —
pri naročilu najmanj 10 kosov po	80 —
Telovadne majice št. 2 po	32 —
„ „ „ 3 „	36 —
„ „ „ 4 „	40 —
Telovadni čevlji po	80 —
Pasovi k telovadnim hlačam po	13 —
Pasovi za naraščaj po	12 —
Valaške po	20 —

Knjige in tiskovine: Zlata knjiga (Din 10—), Poslovnik (Din 8—), Mladinske in telovadne igre I. in II. del (po Din 5—), Spomini orlovske mladosti (Din 3—), Blagajniški dnevnik za odseke (Din 6—), Zapisnik sej (Din 25—), Blok za podporno članarino (Din 3—), Poslovne pole za članarino, Vložni zapisnik, Staležna knjiga za redne člane, Staležna knjiga za podporne člane, Statistika za telovadbo (po Din 0.50).

Tiskovine za Čebelico: Kako se vodi Čebelica (Din 2.50), Blok za vloge (Din 7—), Blok za dvige (Din 7—), Blagajniški dnevnik za Čebelico (Din 6.50), Knjiga vlagateljev (Din 6.50).

Vse proti takojšnjemu ozir. predhodnemu plačilu!

Cene neobvezne!

Cene neobvezne!